

Curs de limbă română pentru tineri

Nivel A1 · 36 de ore

„Îmbunătățirea accesului la educație în regiunile de frontieră, ca un factor important al socializării și integrării în Uniunea Europeană”, (ROUA00342).

www.ro-ua.net

Programul Interreg VI-A NEXT România-Ucraina 2021-2027 este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat de statele participante la program.

Programul Interreg VI-A NEXT 2021-2027.

Acest material a fost produs cu sprijinul Uniunii Europene. Conținutul acestui document intră în responsabilitatea Fundației Județene pentru Tineret Tulcea și nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene sau a structurilor de management ale Programului Interreg VI-A NEXT România-Ucraina 2021-2027.

Buget total pentru proiect - **281.439,96 euro**

Asociația „Strategia UE pentru Regiunea Dunării” - **166.881,48 euro**

Fundația Județeană pentru Tineret Tulcea - **114.558,48 euro**

fjt_tulcea@yahoo.com

+40 744 525 159, Tulcea, str. Isacsei 24

Scop: ~ Мета:

**Integrare lingvistică și funcțională
în viața de zi cu zi din România**

*Лінгвістична та функціональна інтеграція
у щоденне життя в Румунії*

Cuprins ~ Зміст

1	Alfabetul și pronunția	Алфавіт
2	Numere, dată, timp	Числа та час
3	Identitate + Verbe comune	Ідентичність + Поширені дієслова
4	Familia	Сім'я
5	Locuința	Помешкання
6	Orașul și orientarea	Місто
7	Cumpărături	Покупки
8	Școala și instituțiile	Школа
9	Transportul	Транспорт
10	Viața de zi cu zi + Gramatică	Повсякденне життя + Граматика

Alfabetul A-J ~ Алфавіт А-І

A a [a]	як в укр. «а»
Ă ă [e scurt]	як в укр. «е» (коротке)
Â â / Î î [и]	як в укр. «и»
B b [б]	як в укр. «б»
C c [к]	як в укр. «к»
D d [д]	як в укр. «д»
E e [е]	як в укр. «е»
F f [ф]	як в укр. «ф»
G g [г]	як в укр. «г»
H h [г]	як в укр. «г»
I i [і]	як в укр. «і»
J j [ж]	як в укр. «ж»

Alfabetul K-Z ~ Алфавіт К-З

K k [к]	<i>рідко, запозичення</i>
L l [л]	<i>як в укр. «л»</i>
M m [м]	<i>як в укр. «м»</i>
N n [н]	<i>як в укр. «н»</i>
O o [о]	<i>як в укр. «о»</i>
P p [п]	<i>як в укр. «п»</i>
R r [р]	<i>як в укр. «р»</i>
S s [с]	<i>як в укр. «с»</i>
Ş ş [ш]	<i>як в укр. «ш»</i>
T t [т]	<i>як в укр. «т»</i>
Ț ț [ц]	<i>як в укр. «ц»</i>
U u / V v / Z z	<i>[y] / [в] / [з]</i>

Vocalele și Diacriticele ~ Голосні та діакритики

A a - casă

[a] = будинок

Ă ă - măr

[e] scurt = яблуко

Â â / Î î - câine / înger

[u] = собака / ангел

E e - elev

[e] = учень

I i - iarnă

[i] = зима

O o - om

[o] = людина

U u - urs

[y] = ведмідь

Ș ș - școală

[ш] = школа

Ț ț - țară

[ц] = країна

Notă: Â și Î = același sunet

Примітка: Â та Î = той самий звук

Grupuri de litere: C ~ Группи літер: С

CE [че]

cer = небо

CI [чі]

cinci = п'ять

CHE [ке]

cheie = ключ

CHI [кі]

chitară = гітара

Regulă:

Правило:

C + E/I = sunet [ч]

C + E/I = звук [ч]

C + H + E/I = sunet [к]

C + H + E/I = звук [к]

Ex: Ce faci? [че фачь]

Що робиш?

Ex: Cheamă-l! [кямел]

Поклич його!

Grupuri de litere: G ~ Групи літер: G

GE [дже]	<i>ger = мороз</i>
GI [джі]	<i>girafă = жирафа</i>
GHE [ге]	<i>ghete = чоботи</i>
GHI [гі]	<i>ghid = гід</i>
Regulă:	Правило:
G + E/I = sunet [дж]	<i>G + E/I = звук [дж]</i>
G + H + E/I = sunet [г]	<i>G + H + E/I = звук [г]</i>
Ex: Mergi? [мерджь]	<i>Ідеш?</i>
Ex: Ghidul [гідул]	<i>Гід</i>

Diftongii ~ Дифтонги

ea - seară [сяре]	вечір
oa - soare [соаре]	сонце
ia - iarbă [ярбе]	трава
ie - ieri [єрь]	вчора
io - ion [іон]	іон
iu - iubire [юбіре]	любов
ua - ziua [зіуа]	день
ai - mai [май]	травень
au - sau [сау]	або
ei - lei [лей]	леї
eu - eu [єу]	я
oi - doi [дой]	два
ui - cui [куй]	цвях

Triftongii ~ Трифтонги

eau - vreau [врѐау]	хочу
eaî - vedeai [ведѐай]	ти бачив
iau - miau [мяу]	мяу
iei - femeiei [фемѐей]	жінці (дав.)
oaî - ploaie [плоайѐ]	дощ
ioa - creioane [крейоане]	олівці
Notă:	Примітка:
3 vocale în aceeași silabă	3 голосні в одному складі
Sunt rare în limba română	Зустрічаються рідко в румунській

Hiatul ~ Гіатус

Hiatul = două vocale alăturate, dar în silabe diferite

a-e

a-er, a-e-ro-port, po-e-zi-e

a-u

ca-u-ci-uc, a-u-zi, a-u-to-mat

e-a

i-de-a, re-a-li-ta-te, cre-a-ți-e

i-a

fi-a-ră, chi-mi-a, ge-o-gra-fi-a

i-e

fi-e, chi-mi-e, zi-e

i-o

bi-o-log, ra-di-o, vi-o-le-tă

o-a

o-a-ză, șarpe bo-a

u-i

a-lu-i, su-i, con-stru-i

Reguli de pronunție ~ Правила вимови

1	Accentul cade pe silabe diferite	<i>Наголос на різних складах</i>
2	H nu se pronunță singură: hotel [otel]	<i>Н не вимовляється: готель [отел]</i>
3	E la început = [ie]: el [iel]	<i>Е на початку = [іе]: він [ієл]</i>
4	I la sfârșit = palatalizare: frumoși	<i>І в кінці = пом'якшення: красиві</i>
5	Dubla consoană: acces [akses]	<i>Подвійна приголосна: доступ</i>
6	CE/CI = [ч], CHE/CHI = [к]	<i>CE/CI = [ч], CHE/CHI = [к]</i>
7	GE/GI = [дж], GHE/GHI = [г]	<i>GE/GI = [дж], GHE/GHI = [г]</i>
8	Ă se pronunță scurt, între a și e	<i>Ă вимовляється коротко, між а і е</i>
9	Â și Î = același sunet [и]	<i>Â та Î = той самий звук [и]</i>
10	X se pronunță [ks]: taxi	<i>Х вимовляється [кс]: таксі</i>

Exerciții: Fonetica (1) ~ Вправи: Фонетика (1)

1	Completați: _coală, _ară, _arpe, _heie	Вставте літеру: _коала, _ара, _арпе, _кейє
2	Alegeți: cer / cher, ghem / gem	Виберіть: чер / кер, ґем / джем
3	Despărțiți în silabe: aeroport	Розділіть на склади: аеропорт
4	Identificați diftongul: seară, masă, pâine	Знайдіть дифтонг: сяре, масе, пийне
5	Citiți: Ce faci? Cheamă-l! Ghidul e bun.	Прочитайте: Че фачь? Кямел! Гідул є бун.
6	Completați: mân_are, _ocoladă, _eamă	Вставте: мин_аре, _околаде, _яме
7	Pronunțați: ș, ț, ă, â, î	Вимовте: ш, ц, е, и, и
8	Scriveți 5 cuvinte cu CE și 5 cu CHE	Напишіть 5 слів з CE і 5 з CHE
9	Citiți cu voce tare textul de mai jos	Прочитайте вголос текст нижче
10	Transcrieți fonetic: ghiozdan, ceas	Транскрибуйте: ґіоздан, чяс

Exerciții: Fonetica (2) ~ Вправи: Фонетика (2)

1	Găsiți hiatul: biologie, creație, ideal	Знайдіть гіатус: біологія, креація, ідеал
2	Găsiți diftongul: ploaie, seară, miere	Знайдіть дифтонг: плоайє, сяре, мієре
3	Scriveți: [ч] cu E, cu I, cu A	Напишіть: [ч] з E, з I, з A
4	Accentuați: casă, masă, fereastră	Наголосіть: касе, масе, ферястре
5	GE sau GHE? ____tar, ____ată, ____m	GE чи GHE? ____таp, ____ате, ____м
6	Citiți rapid: Cinci copii cumpără ciocolată	Читайте швидко: Чінчь копій кумпере чоколате
7	Despărțiți: geografie, chimie, biologie	Розділіть: географія, хімія, біологія
8	CE sau CHE? ____ai, ____apă, ____rc	CE чи CHE? ____ай, ____ане, ____рк
9	Transcrieți: George merge la ghișeu	Транскрибуйте: Джордже мерже ла гішеу
10	Dictare: profesorul citește, dvs. scrieți	Диктант: викладач читає, ви пишете

Numerele 0-20 ~ Числа 0-20

0

zero
нуль

1

unu
один

2

doi / două
два

3

trei
три

4

patru
чотири

5

cinci
п'ять

6

șase
шість

7

șapte
сім

8

opt
вісім

9

nouă
дев'ять

10

zece
десять

11-20

11

unsprezece
одиннадцять

12

doisprezece
дванадцять

13

treisprezece
тринадцять

14

paisprezece
чотирнадцять

15

cincisprezece
п'ятнадцять

16

șaisprezece
шістнадцять

17

șaptesprezece
сімнадцять

18

optsprezece
вісімнадцять

19

nouăsprezece
дев'ятнадцять

20

douăzeci
двадцять

Numerele 21-100 ~ Числа 21-100

20
douăzeci

30
treizeci

40
patruzeci

50
cincizeci

60
șaizeci

70
șaptezeci

80
optzeci

90
nouăzeci

100
o sută

Exemple ~ Приклади

21
douăzeci și unu

25
douăzeci și cinci

32
treizeci și doi

47
patruzeci și șapte

53
cincizeci și trei

68
șaizeci și opt

76
șaptezeci și șase

89
optzeci și nouă

99
nouăzeci și nouă

Zilele săptămânii ~ Дні тижня

Lu

Luni

Понеділок

Ma

Martți

Вівторок

Mi

Miercuri

Середа

Jo

Joi

Четвер

Vi

Vineri

П'ятниця

Sâ

Sâmbătă

Субота

Du

Duminică

Неділя

Lunile anului ~ Місяці року

ianuarie	<i>січень</i>
februarie	<i>лютий</i>
martie	<i>березень</i>
aprilie	<i>квітень</i>
mai	<i>травень</i>
iunie	<i>червень</i>
iulie	<i>липень</i>
august	<i>серпень</i>
septembrie	<i>вересень</i>
octombrie	<i>жовтень</i>
noiembrie	<i>листопад</i>
decembrie	<i>грудень</i>

Ceasul ~ Годинник

Este ora unu.
Перша година.

Este ora două.
Друга година.

Este ora trei.
Третя година.

și un sfert
і чверть

noaptea

după-amiaza

și jumătate
з половиною

fără un sfert
без чверті

dimineața
вранці

seara
ввечері

la prânz

la miezul nopții

Expresii de timp ~ Вирази часу

Cât este ceasul?
Котра година?

Este devreme.
Рано.

Acum.
Зараз.

La ce oră?
О котрій годині?

Este târziu.
Пізно.

Mai târziu.
Пізніше.

Propoziții cu numere ~ Речення з числами

1	Am 10 ani.	<i>Мені 10 років.</i>
2	Fratele meu are 7 ani.	<i>Моєму брату 7 років.</i>
3	Avem 3 cărți în ghiozdan.	<i>У нас 3 книги в рюкзаку.</i>
4	Clasa noastră are 20 de elevi.	<i>У нашому класі 20 учнів.</i>
5	Numărul meu de telefon are 10 cifre.	<i>Мій номер телефону має 10 цифр.</i>
6	Locuiesc la etajul 5.	<i>Я живу на 5 поверсі.</i>
7	Am 2 surori și 1 frate.	<i>У мене 2 сестри і 1 брат.</i>
8	Școala începe la ora 8.	<i>Школа починається о восьмій.</i>
9	Autobuzul vine la 15 minute.	<i>Автобус приїжджає через 15 хвилин.</i>
10	Costă 12 lei.	<i>Коштує 12 леїв.</i>

Propoziții cu zilele ~ Речення з днями

Luni merg la școală.	<i>У понеділок я йду до школи.</i>
Marți am curs de română.	<i>У вівторок в мене урок румунської.</i>
Miercuri avem sport.	<i>Середа в нас фізкультура.</i>
Joi învăț împreună.	<i>Четвер ми вчимося разом.</i>
Vineri este ultima zi de școală.	<i>П'ятниця – останній день навчання.</i>
Sâmbătă merg la piață.	<i>У суботу я йду на ринок.</i>
Duminică ne odihnim.	<i>У неділю ми відпочиваємо.</i>
Ce zi este astăzi?	<i>Який сьогодні день?</i>
Astăzi este luni.	<i>Сьогодні понеділок.</i>
Mâine este marți.	<i>Завтра – вівторок.</i>
Ieri a fost duminică.	<i>Вчора була неділя.</i>
Poimâine este joi.	<i>Післязавтра четвер.</i>
Săptămâna are 7 zile.	<i>Тиждень має 7 днів.</i>

Expresii cu data ~ Вирази з датою

Astăzi este 1 martie.	Сьогодні 1 березня.
Mâine este 2 martie.	Завтра 2 березня.
Ieri a fost 28 februarie.	Вчора було 28 лютого.
Sunt născut pe 15 iunie.	Я народився 15 червня.
Anul acesta este 2025.	Цей рік – 2025.
Luna aceasta este martie.	Цей місяць – березень.
Ziua mea este pe 10 mai.	Мій день народження 10 травня.
Cursul începe în septembrie.	Курс починається у вересні.
Vacanța este în august.	Відпустка у серпні.
Iarna începe în decembrie.	Зима починається в грудні.
Primăvara e în martie.	Весна в березні.
Vara e în iunie.	Літо в червні.
Toamna e în septembrie.	Осінь у вересні.

Propoziții cu lunile ~ Речення з місяцями

În ianuarie ninge mult.	<i>У січні багато снігу.</i>
Februarie e luna dragostei.	<i>Лютий – місяць кохання.</i>
Mărțișorul e pe 1 martie.	<i>Мерцішор – 1 березня.</i>
În aprilie înfloresc copacii.	<i>У квітні цвітуть дерева.</i>
Ziua muncii e pe 1 mai.	<i>День праці – 1 травня.</i>
Vara începe în iunie.	<i>Літо починається в червні.</i>
În iulie e foarte cald.	<i>У липні дуже спекотно.</i>
Vacanța mea e în august.	<i>Моя відпустка у серпні.</i>
Școala începe în septembrie.	<i>Школа починається у вересні.</i>
În octombrie cad frunzele.	<i>У жовтні падає листя.</i>
Noiembrie e rece și ploios.	<i>Листопад холодний та дощовий.</i>
Crăciunul e pe 25 decembrie.	<i>Різдво – 25 грудня.</i>
Un an are 12 luni.	<i>Рік має 12 місяців.</i>

Exerciții: Numere și Timp ~ Вправи: Числа та час

1	Scieți în litere: 15, 38, 72, 91	Напишіть літерами: 15, 38, 72, 91
2	Completați: Lu, Ma, ____, Jo, ____, ____, Du	Заповніть: Пн, Вт, ____, Чт, ____, ____, Нд
3	Traduceți: mai, octombrie, ianuarie	Перекладіть: травень, жовтень, січень
4	Ce oră este? 3:00, 5:30, 8:15, 11:45	Котра година? 3:00, 5:30, 8:15, 11:45
5	Răspundeți: Ce zi e astăzi? În ce lună?	Дайте відповідь: Який день? Який місяць?
6	Scieți data de naștere în română	Напишіть дату народження румунською
7	Calculați: douăzeci + treizeci = ?	Порахуйте: двадцять + тридцять = ?
8	Spuneți: Câți ani aveți?	Скажіть: Скільки вам років?
9	Alegeți: dimineața / seara / noaptea	Виберіть: вранці / ввечері / вночі
10	Dictare: profesorul spune numere	Диктант: викладач називає числа

Formal vs. Informal ~ Формальне vs. Неформальне

Tu (informal)	<i>Ти (неформальне)</i>
Dumneavoastră (formal)	<i>Ви (формальне / ввічливе)</i>
Cum te cheamă? (inf.)	<i>Як тебе звати?</i>
Cum vă numiți? (form.)	<i>Як вас звати?</i>
Ce faci? (inf.)	<i>Як справи? (неформ.)</i>
Ce faceți? (form.)	<i>Як справи? (форм.)</i>
Vino aici! (inf.)	<i>Прийди сюди! (неформ.)</i>
Veniți aici! (form.)	<i>Прийдіть сюди! (форм.)</i>
Salut! Bună! (inf.)	<i>Привіт! (неформ.)</i>
Bună ziua! (form.)	<i>Добрий день! (форм.)</i>
Cu necunoscuți: Dumneavoastră	<i>З незнайомцями: Ви</i>
Cu prieteni: Tu	<i>З друзями: Ти</i>

Eu și identitatea mea ~ Я та моя особистість

Mă numesc ...	<i>Мене звати ...</i>
Sunt din Ucraina.	<i>Я з України.</i>
Vorbesc ucraineana.	<i>Я говорю українською.</i>
Am ... ani.	<i>Мені ... років.</i>
Sunt inginer / profesor.	<i>Я інженер / вчитель.</i>
Locuiesc în ...	<i>Я живу в ...</i>
Numărul meu este ...	<i>Мій номер ...</i>
Cum vă numiți?	<i>Як вас звати?</i>
Sunt bărbat / femeie.	<i>Я чоловік / жінка.</i>
Îmi place să ...	<i>Мені подобається ...</i>
Limba mea este ucraineana.	<i>Моя мова — українська.</i>
Învăț limba română.	<i>Я вивчаю румунську мову.</i>

Pronumele personale ~ Особові займенники

eu	<i>я / I</i>	Eu sunt elev.	noi	<i>ми / we</i>	Noi mergem la școală.
tu	<i>tu / you</i>	Tu înveți bine.	voi	<i>vu / you pl</i>	Voi vorbiți românește?
el	<i>vin / he</i>	El este profesor.	ei	<i>вони m / they</i>	Ei sunt colegi.
ea	<i>вона / she</i>	Ea este mama mea.	ele	<i>вони f / they</i>	Ele sunt prietene.

Verbul „a fi” ~ Дієслово „бути”

eu	sunt	<i>я є</i>	noi	suntem	<i>ми є</i>
tu	ești	<i>tu є</i>	voi	sunteți	<i>vu є</i>
el/e	este	<i>vin / вона є</i>	ei/el	sunt	<i>вони є</i>

Exemple ~ Приклади

Eu sunt elev.

Tu ești profesor?

El este profesor.

Noi suntem colegi.

Ea este doctoriță.

Вона лікарка. — She is a doctor.

Voi sunteți elevi.

Ви учні. — You are students.

Ei sunt prieteni.

Вони друзі. — They are friends.

Ele sunt surori.

Вони сестри. — They are sisters.

Expresii de bază ~ Основні вирази

Bună dimineața! *Доброго ранку!*

Bună ziua! *Добрий день!*

Bună seara! *Добрий вечір!*

Noapte bună! *На добраніч!*

Salut! *Привіт!*

La revedere! *До побачення!*

Mulțumesc! *Дякую!*

Cu plăcere! *Будь ласка!*

Îmi pare rău! *Вибачте!*

Nu înțeleg. *Я не розумію.*

Repetati, vă rog! *Повторіть, будь ласка!*

Da! *Так!*

Nu! *Ні!*

Cum te cheamă? *Як тебе звати?*

Mă cheamă... *Мене звати...*

Câți ani ai? *Скільки тобі років?*

Am ... ani. *Мені ... років.*

Vorbiți românește? *Ви розмовляєте румунською?*

Vorbesc puțin. *Я трохи розмовляю.*

Cum se spune...? *Як сказати...?*

Ce înseamnă...? *Що означає...?*

Unde este...? *Де є...?*

Cât costă? *Скільки коштує?*

Ajutor! *Допоможіть!*

Mă scuzați! *Перепошую!*

Sunt din... *Я з...*

Cuvinte interogative ~ Питальні слова

Cine? [чіне]	Хто?
Ce? [че]	Що?
Unde? [унде]	Де?
Când? [кинд]	Коли?
Cum? [кум]	Як?
De ce? [де че]	Чому?
Cât? / Câți? [кит / кіць]	Скільки?
Care? [каре]	Який? / Яка?
Al cui? [ал куй]	Чий? / Чия?
Cu cine? [ку чіне]	З ким?
De unde? [де унде]	Звідки?
Râă când? [пине кинд]	До коли?

Naționalități și limbi ~ Національності та мови

ucrainean / ucraineancă	<i>українець / українка</i>
român / româncă	<i>румун / румунка</i>
moldovean / moldoveancă	<i>молдаванин / молдаванка</i>
rus / rusoaică	<i>росіянин / росіянка</i>
englez / englezoaică	<i>англієць / англійка</i>
francez / franțuzoaică	<i>француз / французенка</i>
limba română	<i>румунська мова</i>
limba ucraineană	<i>українська мова</i>
limba engleză	<i>англійська мова</i>
limba rusă	<i>російська мова</i>
limba franceză	<i>французька мова</i>
limba germană	<i>німецька мова</i>

Dialog: Fac cunoștință ~ Діалог: Знайомство

– **Bună ziua! Mă numesc Andrei.**

Bună ziua! Mă numesc Olena.

– **Încântat! De unde sunteți?**

Sunt din Ucraina, din Kiev.

– **De când sunteți în România?**

De trei luni. Învăț limba română.

– **Vorbiți bine! Unde locuiți?**

Mulțumesc! Locuiesc în Cluj.

– **Ce faceți? Lucrați sau studiați?**

Lucrez ca inginer. Și dvs.?

– **Sunt profesor. Mult succes!**

Mulțumesc! La revedere!

– **Câți ani aveți, dacă pot întreba?**

Am 32 de ani.

– **Aveți familie aici?**

Da, soțul meu e cu mine.

– **Добрий день! Мене звати Андрій.**

Добрий день! Мене звати Олена.

– **Приємно! Звідки ви?**

Я з України, з Києва.

– **Відколи ви в Румунії?**

Три місяці. Вивчаю румунську.

– **Гарно говорите! Де живете?**

Дякую! Живу в Клужі.

– **Чим займаєтесь?**

Працюю інженером. А ви?

– **Я викладач. Успіхів!**

Дякую! До побачення!

– **Скільки вам років?**

Мені 32 роки.

– **У вас тут є сім'я?**

Так, чоловік зі мною.

Exerciții: Identitate ~ Вправи: Ідентичність
Cuvinte: Unde, Ce, Cine | mă, sunt, te, numesc, cheamă

1	Completați: Mă ____ Olena. ____ din Ucraina.	Заповніть: Мене ____ Олена. ____ з України.
2	Alegeți: ____ locuiți?	Виберіть: [Хто/Що/Де] ви живете?
3	Traduceți: Мене звати... Я з... Мені ... років.	Перекладіть на румунську мову.
4	Scriveți un dialog de prezentare (6 replici)	Напишіть діалог знайомства (6 реплік)
5	Ce naționalitate aveți? Ce limbi vorbiți?	Яка ваша національність? Якими мовами говорите?
6	Alegeți: formal sau informal?	Виберіть: формально чи неформально?
7	Completați: Cum ____ cheamă? ____ numesc...	Заповніть: Як ____ звати? ____ звуть...
8	Răspundeți: De unde sunteți? Ce limbă vorbiți?	Дайте відповідь: Звідки ви? Якою мовою?
9	Scriveți 5 propoziții despre dvs.	Напишіть 5 речень про себе.
10	Puneți întrebarea corectă: ____ ? Am 35 de ani.	Поставте правильне запитання.

Conjugare: A fi & A avea ~ Дієвідміна: Бути & Мати

► A FI (a fi) = бути

Дієслово «бути»

eu sunt

я є

tu ești

ти є

el/ea este

він/вона є

noi suntem

ми є

voi sunteți

ви є

ei/ele sunt

вони є

Ex: Eu sunt din Ucraina.

Я з України.

► A AVEA (a avea) = мати

Дієслово «мати»

eu am / tu ai / el are

я маю / ти маєш / він має

noi avem / voi aveți / ei au

ми маємо / ви маєте / вони мають

Ex: Am un apartament.

Я маю квартиру.

A merge / A veni / A lucra ~ Ити / Приходити / Працювати

► A MERGE = іти / ходити

Дієслово «іти»

eu merg / tu mergi / el merge

я їду / ти їдеш / він їде

noi mergem / voi mergeți / ei merg

ми йдемо / ви йдете / вони йдуть

Ex: Merg la serviciu.

Я їду на роботу.

► A VENI = приходити

Дієслово «приходити»

eu vin / tu vii / el vine

я приходжу / ти приходиш / він
приходить

noi venim / voi veniți / ei vin

ми приходимо / ви приходите / вони
приходять

Ex: Vin de la muncă la 6.

Приходжу з роботи о 6.

► A LUCRA = працювати

Дієслово «працювати»

eu lucrez / tu lucrezi / el lucrează

я працюю / ти працюєш / він працює

noi lucrăm / voi lucrați / ei lucrează

ми працюємо / ви працюєте / вони
працюють

Ex: Lucrez de la 8 la 17.

Працюю з 8 до 17.

A vorbi / A cumpăra / A locui ~ Говорити / Купувати / Жити

► A VORBI = говорити

Дієслово «говорити»

eu vorbesc / tu vorbești / el vorbește

я говорю / ти говориш / він говорить

noi vorbim / voi vorbiți / ei vorbesc

ми говоримо / ви говорите / вони говорять

Ex: Vorbesc puțin românește.

Говорю трохи румунською.

► A CUMPĂRA = купувати

Дієслово «купувати»

eu cumpăr / tu cumperi / el cumpără

я купую / ти купуєш / він купує

noi cumpărăm / voi cumpărați / ei cumpără

ми купуємо / ви купуєте / вони купують

Ex: Cumpăr pâine de la magazin.

Купую хліб у магазині.

► A LOCUI = жити / мешкати

Дієслово «жити»

eu locuiesc / tu locuiești / el locuiește

я живу / ти живеш / він живе

noi locuim / voi locuiți / ei locuiesc

ми живемо / ви живете / вони живуть

Ex: Locuiesc în București.

Живу в Бухаресті.

Familia ~ Сім'я

bunicul *дідусь*

bunica *бабуся*

tatăl *тато*

mama *мама*

fratele *брат*

sora *сестра*

copilul *дитина*

fiul *син*

fiica *донька*

unchiul *дядько*

mătușa *тітка*

părinții *батьки*

soțul *чоловік*

soția *дружина*

vărul *двоюр. брат*

verișoara *двоюр. сестра*

nepotul *племінник*

nepoata *племінниця*

Adjective posesive ~ Присвійні прикметники

meu / mea	<i>мій / моя</i>
tău / ta	<i>твій / твоя</i>
lui / ei	<i>його / її</i>
nostru / noastră	<i>наш / наша</i>
vostru / voastră	<i>ваш / ваша</i>
lor	<i>їхній / їхня</i>
fratele meu	<i>мій брат</i>
mama ta	<i>твоя мама</i>
casa noastră	<i>наш будинок</i>
copiii lor	<i>їхні діти</i>
Ex: Unde este cartea ta?	<i>Де твоя книга?</i>
Ex: Familia mea e mare.	<i>Моя сім'я велика.</i>

Întrebări despre familie ~ Питання про сім'ю

– Ai frați sau surori?

Da, am un frate. / Nu, sunt copil unic.

– У тебе є брати чи сестри?

Так, у мене є брат. / Ні, я єдина дитина.

– Câți membri are familia ta?

Familia mea are 4 membri.

– Скільки членів у твоїй сім'ї?

У моїй сім'ї 4 члени.

– Unde locuiește bunica ta?

Bunica mea locuiește în Iași.

– Де живе твоя бабуся?

Моя бабуся живе в Ясах.

– Cum se numește tatăl tău?

Tatăl meu se numește Ion.

– Як звуть твого тата?

Мого тата звуть Іон.

– Ce vârstă are mama ta?

Mama mea are 35 de ani.

– Скільки років твоїй мамі?

Моїй мамі 35 років.

– Ești căsătorit / căsătorită?

Nu, sunt minor / minoră.

– Ти одружений / одружена?

Ні, я неповнолітній / неповнолітня.

– Cu cine locuiești?

Locuiesc cu părinții mei.

– З ким ти живеш?

Я живу з батьками.

– Ai animale de companie?

Da, am un câine. / Nu, nu am.

– У тебе є домашні тварини?

Так, у мене є собака. / Ні, немає.

Descriu familia mea ~ Описую мою сім'ю

Mă numesc Olena. Am 32 de ani.	<i>Мене звати Олена. Мені 32 роки.</i>
Sunt căsătorită.	<i>Я одружена.</i>
Soțul meu se numește Dmytro.	<i>Мого чоловіка звати Дмитро.</i>
Avem doi copii: un băiat și o fată.	<i>У нас двоє дітей: хлопчик і дівчинка.</i>
Fiul are 8 ani, fiica are 5.	<i>Синові 8 років, дочці 5.</i>
Părinții mei sunt în Ucraina.	<i>Мої батьки в Україні.</i>
Mama este profesoară.	<i>Мама – вчителька.</i>
Tata este inginer.	<i>Тато – інженер.</i>
Am un frate mai mare.	<i>У мене є старший брат.</i>
Fratele meu are 35 de ani.	<i>Моєму братові 35 років.</i>
Bunicii locuiesc la sat.	<i>Дідусь і бабуся живуть у селі.</i>
Îi iubesc pe toți foarte mult.	<i>Я їх усіх дуже люблю.</i>
Familia e cel mai important lucru.	<i>Сім'я – найважливіше.</i>

Dialog: Despre familie ~ Діалог: Про сім'ю

— **Câți membri are familia dvs.?**

Familia mea are cinci membri.

— **Aveți frați sau surori?**

Da, am un frate și o soră.

— **Unde locuiesc părinții dvs.?**

Părinții mei sunt în Ucraina.

— **Ce vârstă are mama dvs.?**

Mama mea are 58 de ani.

— **Sunteți căsătorit/ă?**

Da, sunt căsătorită de 10 ani.

— **Aveți copii?**

Da, avem doi copii.

— **Cum se numește soțul/soția?**

Soțul meu se numește Dmytro.

— **Ce profesie are soțul/soția?**

El este programator.

— **Скільки членів у вашій сім'ї?**

У моїй сім'ї п'ять членів.

— **У вас є брати чи сестри?**

Так, у мене є брат і сестра.

— **Де живуть ваші батьки?**

Мої батьки в Україні.

— **Скільки років вашій мамі?**

Моїй мамі 58 років.

— **Ви одружені?**

Так, я одружена 10 років.

— **У вас є діти?**

Так, у нас двоє дітей.

— **Як звати вашого чоловіка/дружину?**

Мого чоловіка звати Дмитро.

— **Ким працює ваш чоловік/дружина?**

Він програміст.

Exerciții: Familia ~ Вправи: Сім'я
Cuvinte: meu, mea, mea | lui, ei, noastră

1	Completați: mama ____, tata ____, fratele ____	Заповніть: мама ____ (моя/мій)
2	Traduceți: У мене є два брати.	Перекладіть на румунську.
3	Răspundeți: Câți frați aveți?	Скільки у вас братів?
4	Scrieți 5 propoziții despre familia dvs.	Напишіть 5 речень про сім'ю.
5	Completați: fratele ____, sora ____, casa ____	Заповніть: брат ____, сестра ____, будинок ____
6	Sunteți căsătorit/ă? Aveți copii?	Ви одружені? У вас є діти?
7	Cine este cel mai în vârstă din familie?	Хто найстарший в сім'ї?
8	Describeți familia unui coleg	Опишіть сім'ю колеги
9	Puneți la plural: frate, soră, copil	Поставте у множину: брат, сестра, дитина
10	Ce meserie au părinții dvs.?	Ким працюють ваші батьки?

Camerele casei ~ Кімнати будинку

camera de zi

вітальня

dormitorul

спальня

bucătăria

кухня

baia

ванна кімната

etajul

liftul

toaleta

туалет

holul

коридор

balconul

балкон

garajul

гараж

intrarea

ieșirea

Alte spații ~ Інші приміщення

curtea

двір

grădina

сад

scara

сходи

pivnița

підвал

podul

горище

terasa

тераса

Mobilierul ~ Меблі

patul

ліжко

masa

стіл

scaunul

стілець

fotoliul

крісло

covorul

oglanda

canapea

диван

dulapul

шафа

televizorul

телевізор

frigiderul

холодильник

lampa

perdelele

Electrocasnice ~ Побутова техніка

mașina de spălat

пральна машина

aspiratorul

пилосос

aerul condiționat

кондиціонер

cuptorul

духовка

fierul de călcat

праска

cuptorul cu microunde

мікрохвильовка

Prepoziții de loc ~ Прийменники місця

pe [пе]	на
în [ин]	в / у
sub [суб]	під
lângă [линге]	біля / поруч
între [интре]	між
în fața [ин фаца]	перед / навпроти
în spatele [ин спателе]	за / позаду
deasupra [дясупра]	над
dedesubt [дедесубт]	під / знизу
aproape de [апроапе де]	близько від
departe de [департе де]	далеко від
Cartea e pe masă. Pisica e sub pat.	Книга на столі. Кіт під ліжком.

Activități casnice ~ Домашні справи

a curăța [a cureța]	прибирати
a spăla vasele [a спела васеле]	мити посуд
a găti [a ґеті]	готувати їжу
a aspira [a аспіра]	пилососити
a călca rufe	прасувати одяг
a spăla rufe	прати одяг
a face patul	застеляти ліжко
a face cumpărături	робити покупки
a duce gunoiul	виносити сміття
a uda florile	поливати квіти
a repara	ремонтувати
a muta mobilierul	переставляти меблі

Întrebări despre locuință ~ Питання про житло

— **Unde locuiești?**

Locuiesc în Cluj-Napoca.

— **La ce etaj locuiești?**

Locuiesc la etajul 3.

— **Ai cameră proprie?**

Da, am cameră proprie. / Nu, împart camera.

— **Câte camere are apartamentul?**

Apartamentul are 3 camere.

— **Ai grădină?**

Nu, locuim la bloc. / Da, avem grădină.

— **Este casa aproape de școală?**

Da, școala este la 10 minute.

— **Cum mergi la școală?**

Merg pe jos / cu autobuzul.

— **Plătești chirie?**

Părinții mei plătesc chirie.

— **Де ти живеш?**

Я живу в Клуж-Напоці.

— **На якому поверсі живеш?**

Я живу на 3-му поверсі.

— **У тебе є своя кімната?**

Так, є. / Ні, я ділю кімнату.

— **Скільки кімнат у квартирі?**

У квартирі 3 кімнати.

— **У тебе є сад?**

Ні, ми в багатоповерхівці. / Так, є.

— **Будинок близько до школи?**

Так, школа за 10 хвилин.

— **Як ти дістаєшся до школи?**

Я іду пішки / їду автобусом.

— **Ти платиш за оренду?**

Мої батьки платять за оренду.

Dialog: Despre locuință ~ Діалог: Про помешкання

— **Unde locuiți?**

Locuiesc într-un apartament în Cluj.

— **Câte camere are?**

Are două camere, bucătărie și baie.

— **La ce etaj?**

La etajul trei. Nu avem lift.

— **Este aproape de centru?**

Da, lângă piață. Foarte convenabil.

— **Plătiți chirie?**

Da, 350 de euro pe lună.

— **Aveți mobilă proprie?**

Apartamentul e mobilat.

— **Vă place locuința?**

Da, e luminoasă și liniștită.

— **Aveți vecini buni?**

Da, sunt foarte prietenoși.

— **Де ви живете?**

Живу в квартирі в Клужі.

— **Скільки кімнат?**

Дві кімнати, кухня і ванна.

— **На якому поверсі?**

На третьому. Ліфту немає.

— **Близько до центру?**

Так, біля ринку. Дуже зручно.

— **Ви платите оренду?**

Так, 350 євро на місяць.

— **У вас свої меблі?**

Квартира вже мебльована.

— **Вам подобається житло?**

Так, світле і тихе.

— **Сусіди хороші?**

Так, дуже привітні.

Exerciții: Locuința ~ Вправи: Помешкання

Cuvinte: sub, pe, în, lângă, pe, sub

1	Completați: Frigiderul e în _____. Patul e în _____.	Заповніть: Холодильник в _____. Ліжко в _____.
2	Alegeți: Pisica e _____ masă. Lampa e _____ masă.	Виберіть: Кім [на/під/в] столі.
3	Descrieți locuința dvs. (5 propoziții)	Опишіть ваше помешкання (5 речень)
4	Traduceți: Моя квартира має 3 кімнати.	Перекладіть на румунську.
5	Ce mobilă aveți în dormitor?	Які меблі у вас у спальні?
6	Completați: Lampa e _____ masă. Covorul e _____ pat.	Заповніть: Лампа _____ столі. Килим _____ ліжком.
7	Ce activități casnice faceți zilnic?	Які домашні справи ви робите щодня?
8	Descrieți camera dvs. de zi.	Опишіть вашу вітальню.
9	Comparați: casă vs. apartament	Порівняйте: будинок vs. квартира
10	Câte etaje are blocul dvs.?	Скільки поверхів у вашому будинку?

Locuri din oraș ~ Місця в місті

stația de autobuz
автобусна зупинка

gara
вокзал

spitalul
лікарня

farmacia
аптека

aeroportul
аеропорт

biblioteca
бібліотека

poliția
поліція

banca
банк

poșta
пошта

supermarketul
супермаркет

universitatea
університет

cinematograful
кінотеатр

Alte locuri ~ Інші місця

piața
ринок

parcul
парк

primăria
мерія / ратуша

restaurantul
ресторан

biserica
церква

hotelul
готель

Direcții ~ Напрямки

la dreapta [ла дряпта]	<i>направо</i>
la stânga [ла стинга]	<i>наліво</i>
drept înainte [дрепт инаінте]	<i>прямо</i>
înapoi [инапой]	<i>назад</i>
aproape [апроапе]	<i>близько</i>
departe [департе]	<i>далеко</i>
lângă [линге]	<i>біля / поруч</i>
în fața [ин фаца]	<i>навпроти</i>
după colț [думе колц]	<i>за рогом</i>
la intersecție	<i>на перехресті</i>
pe strada...	<i>на вулиці...</i>
prima / a doua la dreapta	<i>перший / другий поворот направо</i>

Transportul ~ Транспорт

autobuzul

автобус

tramvaiul

трамвай

metroul

метро

taxiul

таксі

stația

biletul

trenul

поїзд

avionul

літак

bicicleta

велосипед

pe jos

пішки

gara

drumul

Fraze utile ~ Корисні фрази

Unde este stația de autobuz?

Де зупинка автобуса?

Un bilet până la gară, vă rog.

Один квиток до вокзалу, будь ласка.

La ce oră pleacă trenul?

О котрій годині відходить поїзд?

Cât costă un bilet?

Скільки коштує квиток?

Pot merge pe jos?

Чи можна піти пішки?

Oprirea următoare, vă rog.

Наступна зупинка, будь ласка.

Fraze utile în oraș ~ Корисні фрази в місті

Unde este...? *Де знаходиться...?*

Cum ajung la...? *Як дістатися до...?*

Este departe? *Це далеко?*

Cât durează? *Скільки часу це займає?*

Mergeți drept înainte. *Ідіть прямо.*

Luați-o la dreapta. *Поверніть направо.*

La ce stație cobor? *На якій зупинці виходити?*

Autobuzul vine la ora... *Автобус приїде о...*

Costă ... lei. *Коштує ... леїв.*

Un bilet, vă rog. *Один квиток, будь ласка.*

Puteți să mă ajutați? *Можете мені допомогти?*

Sunt pierdut/ă. *Я загубився/лася.*

Pot merge pe jos? *Чи можна піти пішки?*

Cât costă taxiul? *Скільки коштує таксі?*

Oprirea următoare. *Наступна зупинка.*

Trebuie să schimb? *Мені потрібно пересісти?*

Unde e metroul? *Де метро?*

La ce oră pleacă trenul? *О котрій відходить*

Am nevoie de o hartă. *Мені потрібна карта.*

Pot plăti cu cardul? *Чи можна платити*

Mulțumesc pentru ajutor! *Дякую за допомогу!*

Scuzați, nu sunt de aici. *Вибачте, я не місцевий.*

Îndreptați-vă spre centru. *Рухайтесь до центру.*

E pe partea stângă. *Це з лівого боку.*

Nu puteți rata. *Ви не пропустите.*

Cu plăcere! *Будь ласка!*

Dialog: Întreb drumul ~ Діалог: Питаю дорогу

— **Scuzați, unde este farmacia?**

Mergeți drept, apoi la stânga.

— **Este departe?**

Nu, la 5 minute pe jos.

— **Mulțumesc! Și spitalul?**

Spitalul e mai departe, luați autobuzul.

— **Ce autobuz?**

Numărul 10, de la stația de acolo.

— **Cât costă biletul?**

3 lei. Se cumpără de la automat.

— **Pot plăti cu cardul?**

Da, sau cash.

— **Câte stații sunt?**

Patru stații. Coborâți la Spital.

— **Mulțumesc mult!**

Cu plăcere! Drum bun!

— **Вибачте, де аптека?**

Ідіть прямо, потім наліво.

— **Це далеко?**

Ні, 5 хвилин пішки.

— **Дякую! А лікарня?**

Лікарня далі, їдьте автобусом.

— **Який автобус?**

Номер 10, від зупинки там.

— **Скільки коштує квиток?**

3 леї. Купуйте в автоматі.

— **Можна карткою?**

Так, або готівкою.

— **Скільки зупинок?**

Чотири зупинки. Виходьте на Спіталь.

— **Дуже дякую!**

Будь ласка! Щасливої дороги!

Exerciții: Orașul ~ Вправи: Місто

Cuvinte: plecați, mergeți, ajung | pe, la, din, în, la, pe

1	Completați: Farmacia e ____ spital.	Заповніть: Аптека ____ лікарні.
2	Alegeți: Cum ____ la gară?	Виберіть: Як [дістатися/ідете/від'їжджаєте]?
3	Descrieți drumul de acasă la magazin.	Опишіть дорогу від дому до магазину.
4	Traduceți: Де пошта? Поверніть наліво.	Перекладіть на румунську.
5	Ce mijloc de transport folosiți?	Яким транспортом ви їздите?
6	Cum ajungeți de la gară la hotel?	Як дістатися від вокзалу до готелю?
7	Scrieți 3 întrebări pentru un trecător.	Напишіть 3 запитання перехожому.
8	Ce locuri vizitați des în orașul dvs.?	Які місця ви часто відвідуєте?
9	Completați: La ____ stație cobor?	Заповніть: На ____ зупинці виходити?
10	Faceți un plan pentru o zi în oraș.	Складіть план на день у місті.

Cumpărături ~ Покупки

 pâine

хліб

 lapte

молоко

 brânză

сир

 ou

яйце

 roșie

помідор

 banană

банан

 măr

яблуко

 carne

м'ясо

 ceapă

цибуля

 apă

вода

 cartof

картопля

 pește

риба

Dialog la magazin ~ Діалог у магазині

Tu (Ты)

Bună ziua! Cât costă pâinea?

Dați-mi, vă rog, o pâine și lapte.

Nu, mulțumesc, atât.

Mulțumesc! La revedere!

Vânzător (Продавецъ)

Pâinea costă 4 lei.

Mai doriți ceva?

Poftiți! Total: 10 lei.

La piață ~ На ринку

roșiile

помідори

castraveții

огірки

cartofii

картопля

merele

яблука

___ lei

___ la kg

strugurii

виноград

brânza

сир

ouăle

яйця

mierea

мед

Cu reducere?

În total ___

Alte animale ~ Інші тварини

Un kg de ___

Cât costă ___?

Mai aveți ___?

Dați-mi ___

Vreau ___

Este proaspăt?

La mall ~ У торговому центрі

magazinul de haine

магазин одягу

librăria

книгарня

parfumeria

парфумерія

magazinul de sport

спортивний магазин

Pot să probez?

Vreau să schimb

cinematograful

кінотеатр

zona de mâncare

фуд-корт

escalatorul

ескалатор

cabina de probă

примірочна

Aveți altă culoare?

Mulțumesc!

Alte animale sălbatice ~ Інші дикі тварини

Unde este ____?

Este deschis?

Pot plăti cu ____?

La etajul ____

Se închide la ____

Aveți mărimea ____?

Mărimi și cantități ~ Розміри та кількості

mic	<i>маленький</i>
mediu	<i>середній</i>
mare	<i>великий</i>
un kilogram	<i>один кілограм</i>
o jumătate de kg	<i>півкілограма</i>
un litru	<i>один літр</i>
o sticlă	<i>одна пляшка</i>
o pungă	<i>один пакет</i>
o cutie	<i>одна коробка</i>
o bucată	<i>одна штука</i>
puțin	<i>мало</i>
mult	<i>багато</i>
destul	<i>достатньо</i>

Verbe pentru cumpărături ~ Дієслова для покупок

1	a cumpăra	купувати
2	a vinde	продавати
3	a plăti	платити
4	a alege	вибирати
5	a proba	міряти
6	a schimba	міняти
7	a returna	повертати
8	a căuta	шукати
9	a găsi	знаходити
10	a costa	коштувати

Dialog: La magazin ~ Діалог: У магазині

Vânzătorul: Bună ziua! Cu ce vă pot ajuta?

Продавець: Добрий день! Чим можу допомогти?

Maria: Bună! Caut o jachetă.

Марія: Привіт! Шукаю куртку.

V: Ce mărime purtați?

П: Який розмір носите?

M: Mărimea M. Aveți în albastru?

М: Розмір М. У вас є синього кольору?

E prea ____

Mai mic/mare

V: Da, poftiți! Cabina e acolo.

П: Так, ось! Приміркою там.

M: Îmi place! Cât costă?

М: Мені подобається! Скільки коштує?

V: 150 de lei. Acceptăm și card.

П: 150 леїв. Приймаємо і картку.

M: Perfect, plătesc cu cardul.

М: Чудово, плачу карткою.

Cu bon?

Mulțumesc!

Alte părți ~ Інші частини

Ce mărime?

În ce culoare?

Plătesc cu ____

Cât costă?

Pot să probez?

Aveți ____?

Exerciții 7A ~ Вправи 7A

pâinea

хліб

laptele

молоко

brânza

сир

carnea

м'ясо

roșiile

помідори

cartofii

картопля

merele

яблука

strugurii

виноград

apa

вода

sucul

сік

ciocolata

шоколад

ouăle

яйця

mierea

мед

Exerciții 7B ~ Вправи 7B

Vreau un tricou ____ (roșu)

Хочу ____ футболку (червону)

Cât ____ pantalonii? (costă)

Скільки ____ штани? (коштують)

Plătesc cu ____ (cardul)

Плачу ____ (карткою)

Unde este ____ de probă? (cabina)

Де ____ примірна? (є)

Aveți mărimea ____? (M)

У вас є розмір ____? (M)

Jacheta este prea ____ (mare)

Куртка занадто ____ (велика)

Caut ____ de sport (pantofi)

Шукаю спортивне ____ (взуття)

Această rochie este ____ (frumoasă)

Ця сукня ____ (гарна)

Mai aveți ____ culori? (alte)

У вас є інші ____? (кольори)

Vreau să ____ această fustă (schimb)

Хочу ____ цю спідницю (поміняти)

Cizmele ____ 200 de lei (costă)

Чоботи ____ 200 леїв (коштують)

Dați-mi și ____, vă rog (bonul)

Дайте мені ____, будь ласка (чек)

Exerciții 7C ~ Вправи 7C

Unde este farmacia?	<i>Де знаходиться аптека?</i>
Cât costă pâinea?	<i>Скільки коштує хліб?</i>
Vreau o rochie albastră.	<i>Хочу синю сукню.</i>
Plătesc cu cardul.	<i>Плачу карткою.</i>
Aveți mărimea S?	<i>У вас є розмір S?</i>
Pot să probez jacheta?	<i>Можу поміряти куртку?</i>
Castraveții sunt proaspeți?	<i>Огірки свіжі?</i>
Dați-mi un kilogram de mere.	<i>Дайте мені кілограм яблук.</i>
Cât face în total?	<i>Скільки всього?</i>
Unde este cabina de probă?	<i>Де примірочна?</i>
Această fustă este prea scumpă.	<i>Ця спідниця занадто дорога.</i>
Am nevoie de o pungă.	<i>Мені потрібен пакет.</i>

Fructe și legume ~ Фрукти та овочі

mărul
яблуко

para
груша

banana
банан

portocala
апельсин

varza

usturoiul

căpșuna
полуниця

strugurele
виноград

lămâia
лимон

pepene verde
кавун

fasolea

mazărea

Legume ~ Овочі

cartoful
картопля

morcovul
морква

castravetele
огірок

ceapa
цибуля

roșia
помідор

ardeiul
перець

Mesele zilei ~ Прийоми їжі

micul dejun [мікул дежун]	сніданок
prânzul [принзул]	обід
cina [чіна]	вечеря
gustarea [густаря]	перекус
Mi-e foame.	Я голодний/голодна.
Mi-e sete.	Я хочу пити.
Poftă bună!	Смачного!
Este gustos!	Смачно!
Aș dori...	Я хотів/ла б...
Mai doresc...	Ще хочу...
Nu mai doresc, mulțumesc.	Більше не хочу, дякую.
Sunt sătul/ă.	Я ситий/а.

Alimente de bază ~ Основні продукти

pâinea
хліб

laptele
молоко

brânza
сир

untul
масло

sucul

cafeaua

ouăle
яйця

carnea
м'ясо

puiul
курка

peștele
риба

ceaiul

vinul

Alte produse ~ Інші продукти

orezul
рис

zahărul
цукор

uleiul
олія

pastele
макарони

sarea
сіль

apa
вода

La restaurant ~ У ресторані

Meniul, vă rog! Меню, будь ласка!

Aș dori o supă. Я хотів/ла б суп.

Ce recomandați? Що рекомендуєте?

Nota de plată, vă rog. Рахунок, будь ласка.

Cu cardul. Карткою.

Cash. Готівкою.

Fără zahăr. Без цукру.

Este vegetarian? Це вегетаріанське?

Încă o apă. Ще воду.

O masă pentru doi. Столик на двох.

Avem o rezervare. У нас бронювання.

Ce aveți la desert? Що є на десерт?

Un pahar de vin. Келих вина.

O cafea, vă rog. Каву, будь ласка.

Fără lactate. Без молочного.

Am o alergie la... У мене алергія на...

Aveți meniu în engleză? Є меню англійською?

Și un pahar de apă. І склянку води.

Este proaspăt? Це свіже?

Foarte bun! Дуже смачно!

Putem avea pâine? Можна хліб?

Lipsește o furculiță. Немає виделки.

Unde este toaleta? Де туалет?

Lăsăm bacșiș. Залишаємо чайові.

Am terminat. Я закінчив/ла.

Ne-a plăcut foarte mult! Нам дуже сподобалось!

Dialog: La piață ~ Діалог: На ринку

– **Bună! Cât costă merele?**

5 lei kilogramul.

– **Dați-mi 2 kg, vă rog.**

Poftiți! Mai doriți ceva?

– **Și un kg de roșii.**

Roșiile sunt 8 lei.

– **Aveți castraveți proaspeți?**

Da, foarte proaspeți. 6 lei.

– **Dați-mi și un kg.**

Altceva?

– **Cât este în total?**

24 de lei în total.

– **Plătesc cash. Poftiți!**

Mulțumesc! La revedere!

– **Aveți și fructe?**

Da, pere, struguri, banane.

– **Добрий день! Скільки коштують яблука?**

5 леїв за кілограм.

– **Дайте 2 кг, будь ласка.**

Ось! Ще щось?

– **І кілограм помідорів.**

Помідори 8 леїв.

– **Є свіжі огірки?**

Так, дуже свіжі. 6 леїв.

– **Дайте і кілограм.**

Ще щось?

– **Скільки всього?**

24 леї загалом.

– **Плачу готівкою. Ось!**

Дякую! До побачення!

– **У вас є фрукти?**

Так, груші, виноград, банани.

Exerciții: Cumpărături ~ Вправи: Покупки

Cuvinte: cină, prânz, micul dejun

1	Lista de cumpărături: 10 produse în română.	Список покупок: 10 продуктів румунською.
2	Completați: — Cât costă? — ____ lei.	Заповніть: — Скільки коштує? — ____ леїв.
3	Alegeți: ____ (8:00), ____ (13:00), ____ (19:00)	Виберіть: сніданок / обід / вечеря (8:00)
4	Traduceți: Каву без цукру. Рахунок.	Перекладіть на румунську.
5	Ce mâncați la micul dejun?	Що ви їсте на сніданок?
6	Comandați la restaurant (3 feluri).	Замовте в ресторані (3 страви).
7	Cât costă un kg de mere? Calculați.	Скільки коштує 1 кг яблук? Порахуйте.
8	Scriveți un dialog la supermarket.	Напишіть діалог у супермаркеті.
9	Ce fructe și legume preferați?	Які фрукти та овочі вам подобаються?
10	Comparați prețurile: piață vs. magazin.	Порівняйте ціни: ринок vs. магазин.

Sporturi ~ Спорт

fotbalul	<i>футбол</i>
baschetul	<i>баскетбол</i>
voleiul	<i>волейбол</i>
înotul	<i>плавання</i>
tenisul	<i>теніс</i>
ciclismul	<i>велоспорт</i>
alergarea	<i>біг</i>
gimnastica	<i>гімнастика</i>
dansul	<i>танці</i>
patinajul	<i>катання на ковзанах</i>
schicul	<i>лижі</i>
artele marțiale	<i>бойові мистецтва</i>

Hobby-uri ~ Хобі

a citi	<i>читати</i>
a desena	<i>малювати</i>
a cânta	<i>співати</i>
a gătit	<i>готувати</i>
a fotografia	<i>фотографувати</i>
a călători	<i>подорожувати</i>
a juca jocuri video	<i>грати у відеоігри</i>
a colecționa	<i>колекціонувати</i>
a face grădinărit	<i>займатися садівництвом</i>
a tricota	<i>в'язати</i>
a pescui	<i>рибалити</i>
a face voluntariat	<i>волонтерити</i>

Muzica și filmele ~ Музика і фільми

melodia	<i>мелодія</i>
cântecul	<i>пісня</i>
albumul	<i>альбом</i>
filmul	<i>фільм</i>
comedia	<i>комедія</i>
acțiunea	<i>бойовик</i>
animația	<i>мультфільм</i>
serialul	<i>серіал</i>
actorul/actrița	<i>актор/акторка</i>
regizorul	<i>режисер</i>
biletul	<i>квиток</i>
cinematograful	<i>кінотеатр</i>

Rețele sociale ~ Соціальні мережі

1	a posta	<i>постити</i>
2	a distribui	<i>поширювати</i>
3	a da like	<i>лайкати</i>
4	a comenta	<i>коментувати</i>
5	a urmări	<i>підписатися</i>
6	a trimite un mesaj	<i>надіслати повідомлення</i>
7	contul	<i>акаунт</i>
8	parola	<i>пароль</i>
9	fotografia	<i>фотографія</i>
10	videoclipul	<i>відео</i>

Invitații ~ Запрошення

1	Vrei să vii la...?	<i>Хочеш піти на...?</i>
2	Cu plăcere!	<i>Із задоволенням!</i>
3	Îmi pare rău, nu pot.	<i>Вибач, не можу.</i>
4	La ce oră?	<i>О котрій годині?</i>
5	Unde ne întâlnim?	<i>Де зустрічаємося?</i>
6	petrecerea	<i>вечірка</i>
7	ziua de naștere	<i>день народження</i>
8	concertul	<i>концерт</i>
9	meciul	<i>матч</i>
10	excursia	<i>екскурсія</i>

Dialog: Weekendul ~ Діалог: Вихідні

Radu:

Ce faci în weekend?

Що ти робиш на вихідних?

Vrei să mergem la cinema?

Хочеш підемо в кіно?

La ce oră ne întâlnim?

О котрій зустрінемось?

Super! Ne vedem sâmbătă!

Чудово! Побачимось у суботу!

Maria:

Nu am planuri încă.

Ще не маю планів.

Da, e o idee bună!

Так, гарна ідея!

La ora patru, e bine?

О четвертій, добре?

Perfect! Abia aștept!

Чудово! Не можу дочекатися!

Exerciții 8A ~ Вправи 8А

Completează cu sportul potrivit:

Доповни відповідним видом спорту:

Joc ____ cu prietenii mei.

fotbal / baschet / tenis

Fac ____ la piscină.

înot / scufundări

Merg la sala de ____.

fitness / gimnastică

Completează cu hobby-ul potrivit:

Доповни відповідним хобі:

Cânt la ____ în fiecare zi.

chitară / pian / vioară

Îmi place să ____ cărți.

citesc / pictez

Desenez și ____.

pictez / modelez

Ascult ____ în drum spre școală.

muzică / podcast-uri

Exerciții 8B ~ Вправи 8B

Pune verbele la viitor:

Постав дієслова в майбутній час:

Eu (a merge) ____ la concert.

voi merge

Tu (a vedea) ____ filmul nou.

vei vedea

El (a cânta) ____ la chitară.

va cânta

Noi (a dansa) ____ la petrecere.

vom dansa

Răspunde la întrebări:

Дай відповіді на запитання:

Ce sport îți place cel mai mult?

Îmi place ____.

Ce faci în timpul liber?

În timpul liber, eu ____.

Ce muzică asculți?

Ascult ____.

Exerciții 8C ~ Вправи 8C

Traduce în română:

Переклади румунською:

Я граю у футбол.

Eu joc fotbal.

Вона танцює балет.

Ea dansează balet.

Ми слухаємо музику.

Noi ascultăm muzică.

Він грає на гітарі.

El cântă la chitară.

Вони дивляться фільм.

Ei se uită la un film.

Traduce în ucraineană:

Переклади українською:

Eu fac sport în fiecare zi.

Я займаюся спортом щодня.

Ea citește o carte nouă.

Вона читає нову книгу.

Noi mergem la cinema.

Ми йдемо в кіно.

El pictează un tablou.

Він малює картину.

Ei cântă într-o formație.

Вони співають у гурті.

Vocabular: Munca ~ Лексика: Робота

locul de muncă	<i>робоче місце</i>
colegul / colega	<i>колега (ч./ж.)</i>
șeful / directorul	<i>начальник / директор</i>
programul de lucru	<i>графік роботи</i>
salariul	<i>зарплата</i>
concediul	<i>відпустка</i>
contractul	<i>контракт</i>
ședința / întâlnirea	<i>нарада / зустріч</i>
proiectul	<i>проєкт</i>
biroul	<i>офіс / кабінет</i>
experiența	<i>досвід</i>
CV-ul	<i>резюме</i>

Întrebări despre muncă ~ Питання про роботу

Ce profesie aveți?

Sunt inginer.

Unde lucrați?

Lucrez la o firmă de IT.

De când sunteți în România?

De 6 luni.

Vă place locul de muncă?

Da, foarte mult!

Aveți colegi buni?

Da, sunt prietenoși.

La ce oră începeți?

La ora 9 dimineața.

Ce program aveți?

De la 9 la 17.

Aveți concediu?

Da, 21 de zile pe an.

Câți colegi aveți?

Am 15 colegi.

Exerciții: Școala ~ Вправи: Школа

1	Completați: Deschideți ____ la pag. 10.	<i>Заповніть: Відкрийте ____ на стор. 10.</i>
2	Traduceți: He rozumiu. Можете повторити?	<i>Перекладіть на румунську.</i>
3	Scrieți 5 propoziții despre locul dvs. de muncă.	<i>Напишіть 5 речень про вашу роботу.</i>
4	Ce materii v-au plăcut la școală?	<i>Які предмети вам подобались у школі?</i>
5	Describeți programul dvs. de lucru.	<i>Опишіть ваш робочий графік.</i>
6	Ce experiență profesională aveți?	<i>Який у вас професійний досвід?</i>
7	Completați: Am nevoie de un ____.	<i>Заповніть: Мені потрібен ____.</i>
8	Ce profesie aveți? Ce profesie doriți?	<i>Яка у вас професія? Яку хочете?</i>
9	Scrieți un email scurt unui coleg.	<i>Напишіть короткий email колезі.</i>
10	Alegeți: salariu / concediu / program	<i>Виберіть: зарплата / відпустка / графік</i>

Părțile corpului ~ Частини тіла

capul	<i>голова</i>
ochii	<i>очі</i>
nasul	<i>ніс</i>
gura	<i>рот</i>
urechile	<i>вуха</i>
gâtul	<i>шия</i>
umărul	<i>плече</i>
brațul	<i>рука</i>
mâna	<i>долоня</i>
picioarul	<i>нога</i>
genunchiul	<i>коліно</i>
stomacul	<i>живіт</i>

Părțile corpului ~ Частини тіла

capul
голова

ochii
очі

nasul
ніс

gura
рот

genunchiul

inima

urechile
вуха

gâtul
шия

umerii
плечі

brațul
рука

picioarele

dinții

Alte părți ~ Інші частини

mâna
кисть руки

pieptul
груди

stomacul
живіт

degetul
палець

spatele
спина

picioarul
нога

La doctor ~ У лікаря

Mă doare capul.	<i>У мене болить голова.</i>
Am febră.	<i>У мене температура.</i>
Tușesc mult.	<i>Я сильно кашляю.</i>
Mă doare stomacul.	<i>У мене болить живіт.</i>
Am amețeli.	<i>У мене запаморочення.</i>
Sunt răcit/ă.	<i>Я застудився/лась.</i>
Am nevoie de rețetă.	<i>Мені потрібен рецепт.</i>
Unde este spitalul?	<i>Де знаходиться лікарня?</i>
Trebuie să merg la urgențe.	<i>Мені потрібно в швидку.</i>
Am o alergie.	<i>У мене алергія.</i>
Mă simt rău.	<i>Мені погано.</i>
Pot lua o pastilă?	<i>Чи можна таблетку?</i>

La doctor ~ У лікаря

Am o programare la ora 10.	<i>У мене запис на 10 годину.</i>
Ce simptome aveți?	<i>Які у вас симптоми?</i>
De când vă simțiți rău?	<i>Відколи вам погано?</i>
Mă doare aici.	<i>Болить тут.</i>
Am febră de ieri.	<i>Температура з учора.</i>
Luați pastile de 3 ori pe zi.	<i>Приймайте таблетки тричі на день.</i>
Aveți alergii?	<i>У вас є алергії?</i>
Nu, nu am alergii.	<i>Ні, алергій немає.</i>
Trebuie să faceți analize.	<i>Потрібно здати аналізи.</i>
Veniți peste o săptămână.	<i>Прийдіть через тиждень.</i>
Însănătoșire grabnică!	<i>Швидкого одужання!</i>
Vă mulțumesc, doctore!	<i>Дякую вам, лікарю!</i>

Simptome & boli ~ Симптоми & хвороби

răceala	застуда
gripa	грип
tusea	кашель
febra	гарячка
durerea de cap	головний біль
durerea de gât	біль у горлі
alergia	алергія
infecția	інфекція
rănirea	поранення
arsura	опік
fractura	перелом
intoxicația	отруєння

La farmacie ~ В аптеці

pastila	<i>таблетка</i>
siropul	<i>сироп</i>
crema	<i>крем</i>
bandajul	<i>бинт</i>
termometrul	<i>термометр</i>
rețeta medicală	<i>рецепт</i>
vitaminele	<i>вітаміни</i>
picăturile	<i>краплі</i>
aspirina	<i>аспірин</i>
antibiotic	<i>антибіотик</i>
analgezic	<i>знеболювальне</i>
dezinfectant	<i>дезінфікуючий засіб</i>

Natura & animale ~ Природа & тварини

câinele	<i>собака</i>
pisica	<i>кіт</i>
pasărea	<i>птах</i>
peștele	<i>риба</i>
copacul	<i>дерево</i>
floarea	<i>квітка</i>
iarba	<i>трава</i>
râul	<i>річка</i>
muntele	<i>гора</i>
lacul	<i>озеро</i>
pădurea	<i>ліс</i>
cerul	<i>небо</i>

Vremea ~ Погода

Este cald.	<i>Тепло.</i>
Este frig.	<i>Холодно.</i>
Plouă.	<i>Іде дощ.</i>
Ninge.	<i>Іде сніг.</i>
Este soare.	<i>Сонячно.</i>
Este vânt.	<i>Вітряно.</i>
Este ceață.	<i>Туман.</i>
Cer senin	<i>Ясне небо</i>
Cer înnorat	<i>Хмарне небо</i>
Furtună	<i>Гроза</i>
Ce vreme este azi?	<i>Яка сьогодні погода?</i>
Prognoza meteo	<i>Прогноз погоди</i>

Imperativul ~ Наказовий спосіб

Vino aici!	Іди сюди!
Du-te acolo!	Іди туди!
Stai jos!	Сідай!
Ridică-te!	Встань!
Deschide ușa!	Відкрий двері!
Închide fereastra!	Закрий вікно!
Ia medicamentul!	Прийми ліки!
Bea apă!	Пий воду!
Cheamă doctorul!	Виклич лікаря!
Nu te mișca!	Не рухайся!
Respiră adânc!	Дихай глибоко!
Calmează-te!	Заспокойся!

Imperativul ~ Наказовий спосіб

Vino! (tu)	Прийди!
Veniți! (voi)	Прийдіть!
Nu veni!	Не приходь!
Citește! (tu)	Читай!
Citiți! (voi)	Читайте!
Scrie! (tu)	Пиши!
Scrieți! (voi)	Пишіть!
Nu pleca!	Не йди!
Stai! / Stați!	Стій! / Стійте!
Ascultă! / Ascultați!	Слухай! / Слухайте!
Deschide! / Deschideți!	Відкрий! / Відкрийте!
Vorbește! / Vorbiți!	Говори! / Говоріть!

Propoziții condiționale ~ Умовні речення

Dacă plouă, iau umbrela.

Якщо йде дощ, беру парасольку.

Dacă este frig, port haină.

Якщо холодно, одягаю куртку.

Dacă mă doare, merg la doctor.

Якщо болить, іду до лікаря.

Dacă am timp, citesc.

Якщо маю час, читаю.

Dacă sunt obosit, mă odihnesc.

Якщо втомлений, відпочиваю.

Dacă este soare, merg în parc.

Якщо сонячно, іду в парк.

Dacă am bani, cumpăr fructe.

Якщо є гроші, купую фрукти.

Dacă este târziu, iau taxiul.

Якщо пізно, беру таксі.

Dacă sunt bolnav, stau acasă.

Якщо хворий, залишаюсь вдома.

Dacă vreau, pot!

Якщо хочеш, можеш!

Dacă înveți, reușești.

Якщо вчишся, досягаєш успіху.

Dacă ajuți, primești ajutor.

Якщо допомагаєш, отримуєш допомогу.

Dialog: La cabinet ~ Діалог: У кабінеті

Doctor: Bună ziua! Ce problemă aveți?

Лікар: Добрий день! Що вас турбує?

Pacient: Bună ziua. Mă doare gâtul.

Пацієнт: Добрий день. Болить горло.

D: De când vă doare?

Л: Як давно болить?

P: De trei zile. Și tușesc.

П: Три дні. І кашляю.

D: Aveți febră?

Л: Є температура?

P: Da, am 38 de grade.

П: Так, 38 градусів.

D: Deschideți gura, vă rog.

Л: Відкрийте рот, будь ласка.

D: Aveți o infecție la gât.

Л: У вас інфекція горла.

D: Vă prescriu antibiotice.

Л: Призначаю антибіотики.

P: Cât timp trebuie să le iau?

П: Скільки часу їх приймати?

D: Cinci zile, câte o pastilă.

Л: П'ять днів, по одній таблетці.

P: Mulțumesc, doctor!

П: Дякую, лікарю!

Exerciții 9A ~ Вправи 9A

Conectează simptomul cu boala:	З'єднай симптом із хворобою:
Mă doare capul → ____	migrenă / gripă
Am febră → ____	gripă / răceală
Tușesc → ____	bronșită / răceală
Completează cu partea corpului:	Доповни частиною тіла:
Mă doare ____ (head).	capul
Am o rană la ____ (hand).	mâna
Nu pot mișca ____ (leg).	piciorul
Scrie imperativul:	Напиши наказовий спосіб:
a merge → ____!	Mergi!
a lua → ____!	Ia!
a veni → ____!	Vino!

Exerciții 9B ~ Вправи 9B

Describe vremea de azi:	Опиши сьогоднішню погоду:
Este ____ și ____.	cald / frig / frumos
Temperatura este ____ grade.	15 / 20 / 30
Mâine va fi ____.	însorit / ploios / noros
Traduce în română:	Переклади румунською:
Яка сьогодні погода?	Ce vreme este azi?
У мене болить горло.	Mă doare gâtul.
Мені потрібні ліки.	Am nevoie de medicamente.
Completează dialogul:	Доповни діалог:
Doctor: Ce vă doare?	Що вас болить?
Pacient: Mă doare ____.	capul / stomacul / spatele
Doctor: Luați ____!	aceste pastile / sirop

Exerciții 9C ~ Вправи 9C

Scrie propoziții condiționale:	Напиши умовні речення:
Dacă plouă, ____.	iau umbrela / stau acasă
Dacă mă doare, ____.	merg la doctor
Dacă este frig, ____.	mă îmbrac gros
Numește animale:	Назви тварин:
Un animal de companie: ____	câine / pisică / hamster
Un animal sălbatic: ____	urs / vulpe / lup
Un animal de la fermă: ____	vacă / cal / oaie
Folosește imperativul:	Використай наказовий:
(a deschide) ____ ușa!	Deschide!
(a închide) ____ fereastra!	Închide!
(a chema) ____ ambulanța!	Cheamă!

Anotimpurile și Vremea ~ Пори року та погода

primăvara [прімеvara]	<i>весна</i>
vara [вара]	<i>літо</i>
toamna [тоамна]	<i>осінь</i>
iarna [іарна]	<i>зима</i>
Este cald.	<i>Тепло.</i>
Este frig.	<i>Холодно.</i>
Plouă.	<i>Йде дощ.</i>
Ninge.	<i>Йде сніг.</i>
Este însorit.	<i>Сонячно.</i>
Este noros.	<i>Хмарно.</i>
Bate vântul.	<i>Дме вітер.</i>
Este ceață.	<i>Туман.</i>

Culorile ~ Кольори

roșu
червоний

albastru
синій

galben
жовтий

verde
зелений

portocaliu
помаранчевий

violet
фіолетовий

auriu
золотий

alb
білий

negru
чорний

roz
рожевий

maro
коричневий

gri
сірий

turcoaz
бірюзовий

argintiu
сріблястий

Animale domestice ~ Домашні тварини

câinele

собака

pisica

кіт / кішка

calul

кінь

vaca

корова

broasca țestoasă

canarul

porcul

свиня

oaia

вівця

capra

коза

găina

курка

curcanul

măgarul

Alte animale ~ Інші тварини

rața

качка

gâsca

гуска

iepurele

кролик

peștele

рибка

papagalul

папуга

hamsterul

хом'як

Animale sălbatice ~ Дикі тварини

ursul
ведмідь

lupul
вовк

vulpea
лисиця

cerbul
олень

șarpele

balena

iepurele sălbatic
заєць

veverița
білка

bufnița
сова

leul
лев

delfinul

tigrul

Alte animale sălbatice ~ Інші дикі тварини

elefantul
слон

maimuța
мавпа

fluturele
метелик

girafa
жирафа

crocodilul
крокодил

albina
бджола

Natura ~ Природа

copacul	<i>дерево</i>
floarea	<i>квітка</i>
iarba	<i>трава</i>
râul	<i>річка</i>
lacul	<i>озеро</i>
marea	<i>море</i>
muntele	<i>гора</i>
câmpia	<i>поле / рівнина</i>
pădurea	<i>ліс</i>
cerul	<i>небо</i>
soarele	<i>сонце</i>
luna	<i>місяць</i>
stelele	<i>зірки</i>

Exerciții: Natura ~ Вправи: Природа

1	Completați: Iarna e _____. Vara e _____.	Заповніть: Взимку _____. Влітку _____.
2	Ce culoare: cerul, iarba, soarele, zăpada?	Якого кольору: небо, трава, сонце, сніг?
3	Clasificați: câine, urs, pisică, lup → dom./sălb.	Класифікуйте: собака, ведмідь, кіт, вовк
4	Descrieți anotimpul preferat (5 propoziții).	Опишіть улюблену пору року (5 речень).
5	Ce animale aveți acasă?	Які тварини у вас вдома?
6	Cum e vremea astăzi?	Яка сьогодні погода?
7	Ce faceți când plouă? Când ninge?	Що ви робите коли дощ? Коли сніг?
8	Numiți 5 flori / 5 copaci.	Назвіть 5 квіток / 5 дерев.
9	Comparați: câine vs. pisică.	Порівняйте: собака vs. кіт.
10	Ce animale sălbatice sunt în România?	Які дикі тварини є в Румунії?

Regiuni și orașe ~ Регіони та міста

București — capitala	Бухарест — столиця
Cluj-Napoca — Transilvania	Клуж-Напока — Трансільванія
Timișoara — Banat	Тімішоара — Банат
Iași — Moldova	Ясси — Молдова
Brașov — la munte	Брашов — у горах
Sibiu — oraș medieval	Сібіу — середньовічне місто
Constanța — la mare	Констанца — на морі
Oradea — vestul țării	Орадя — захід країни
Craiova — Oltenia	Крайова — Олтенія
Galați — la Dunăre	Галац — на Дунаї
Suceava — Bucovina	Сучава — Буковина
Alba Iulia — cetate istorică	Алба-Юлія — історична фортеця

Tradiții și sărbători ~ Традиції та свята

Crăciunul	<i>Різдво</i>
Paștele	<i>Великдень</i>
Anul Nou	<i>Новий рік</i>
Ziua Națională — 1 Decembrie	<i>Національний день — 1 грудня</i>
Mărțișor — 1 Martie	<i>Мерцішор — 1 березня</i>
Dragobetele — 24 Februarie	<i>Драгобете — 24 лютого</i>
Colindele	<i>Колядки</i>
Hora	<i>Хора (народний танець)</i>
Obiceiuri de nuntă	<i>Весільні звичаї</i>
Ziua Copilului — 1 Iunie	<i>День дітей — 1 червня</i>
Sărbătoarea recoltei	<i>Свято врожаю</i>
Festivaluri populare	<i>Народні фестивалі</i>

Mâncăruri tradiționale ~ Традиційні страви

sarmale	голубці
mici (mititei)	мітітеї (ковбаски)
ciorbă de burtă	суп з рубця
mămăligă	мамалига (кукурудзяна каша)
cozonac	козонак (солодкий хліб)
papanași	папанаші (пончики з сиром)
plăcintă	плачінта (пиріг)
tocăniță	токеніце (рагу)
zacuscă	закуска (овочева ікра)
salată de vinete	салат з баклажанів
ciorba de perișoare	суп з фрикадельками
kürtőskalács (cozonac secuiesc)	куртошкалач

Drepturi și responsabilități ~ Права та обов'язки

Ai dreptul la educație.	<i>Tu маєш право на освіту.</i>
Ai dreptul la sănătate.	<i>Tu маєш право на здоров'я.</i>
Ai dreptul la un nume.	<i>Tu маєш право на ім'я.</i>
Ai dreptul să vorbești.	<i>Tu маєш право говорити.</i>
Trebuie să respecti legile.	<i>Потрібно дотримуватися законів.</i>
Trebuie să mergi la școală.	<i>Потрібно ходити до школи.</i>
Trebuie să respecti pe ceilalți.	<i>Потрібно поважати інших.</i>
Trebuie să ai grijă de mediu.	<i>Потрібно берегти довкілля.</i>
Poliția te protejează.	<i>Поліція тебе захищає.</i>
Pompierii te ajută.	<i>Пожежники тобі допомагають.</i>
Ambulanța vine repede.	<i>Швидка приїде швидко.</i>
112 — numărul de urgență	<i>112 — номер екстреної допомоги</i>

Sănătatea ~ Здоров'я

Mă doare capul. У мене болить голова.

Mă doare stomacul. У мене болить живіт.

Am febră. У мене температура.

Am gripă. У мене грип.

Tusesc. Я кашляю.

Sunt răcit/ă. Я застудився/лася.

Am nevoie de doctor. Мені потрібен лікар.

Am o alergie la... У мене алергія на...

Mă doare gâtul. У мене болить горло.

Am amețeli. У мене запаморочення.

Mă simt rău. Мені погано.

Mă simt bine. Мені добре.

Am nevoie de odihnă. Мені потрібен відпочинок.

Luați acest medicament. Приймайте цей препарат.

De 3 ori pe zi. Тричі на день.

Rețeta medicală. Рецепт.

Pastilele. Таблетки.

Siropul. Сироп.

Am o programare. У мене запис.

Ce simptome aveți? Які у вас симптоми?

De când vă simțiți rău? Відколи вам погано?

Trebuie analize. Потрібні аналізи.

Stați în pat 3 zile. Лежіть у ліжку 3 дні.

Beți mult lichid. Пийте багато рідини.

Chemați ambulanța! Викличте швидку!

Este urgent! Це терміново!

Mașina și conducerea ~ Автомобіль і водіння

mașină / automobil	<i>автомобіль / машина</i>
permis de conducere	<i>водійське посвідчення</i>
asigurare auto (RCA)	<i>автострахування (ОСЦПВ)</i>
benzinărie / stație de carburant	<i>заправка / АЗС</i>
benzină / motorină	<i>бензин / дизель</i>
parcare / loc de parcare	<i>парковка / паркомісце</i>
semafor / stop	<i>світлофор / стоп</i>
centură de siguranță	<i>ремінь безпеки</i>
amendă / poliția rutieră	<i>штраф / дорожня поліція</i>
ITP (inspecția tehnică)	<i>технічний огляд</i>
volan / oglindă / frână	<i>кермо / дзеркало / гальма</i>
accident / avarie	<i>аварія / ДТП</i>

Vama și instituțiile ~ Митниця та установи

pașaport / buletin	паспорт / посвідчення
permis de ședere	посвідка на проживання
vamă / control vamal	митниця / митний контроль
declarație vamală	митна декларація
ambasadă / consulat	посольство / консульство
primărie / prefectură	мерія / префектура
certificat de naștere	свідоцтво про народження
traducere legalizată	завірений переклад
programare / rând la ghișeu	запис / черга до вікна
formular / cerere	бланк / заява
taxă / timbru fiscal	збір / гербовий збір
copie / dosar	копія / справа (папка)

Activități zilnice ~ Щоденні справи

bancă / bancomat	банк / банкомат
oficiul poștal / colet	пошта / посилка
farmacie / rețetă	аптека / рецепт
cabinet medical / medic	кабінет лікаря / лікар
abonament telefon / internet	тариф телефон / інтернет
factură / plată utilități	рахунок / комунальні послуги
supermarket / piață	супермаркет / ринок
spălătorie / curățătorie	пральня / хімчистка
chitanță / bon fiscal	квитанція / чек
cont bancar / transfer	банківський рахунок / переказ
program de lucru	графік роботи
sală de sport / piscină	спортзал / басейн

Rutina zilnică ~ Щоденний розпорядок

Mă trezesc la 7.	Прокидаюсь о 7.
Mă spăl pe dinți.	Чищу зуби.
Fac duș.	Приймаю душ.
Mă îmbrac.	Одягаюсь.
Iau micul dejun.	Снідаю.
Plec la serviciu.	Йду на роботу.
Lucrez până la 5.	Працюю до 5.
Iau prânzul la 1.	Обідаю о 1.
Mă întorc acasă.	Повертаюсь додому.
Fac cumpărături.	Роблю покупки.
Pregătesc cina.	Готую вечерю.
Mă culc la 11.	Лягаю о 11.

Exerciții: Sănătatea ~ Вправи: Здоров'я

1	Completați: Mă doare _____. Am _____.	Заповніть: У мене болить _____. У мене _____.
2	Descrieți rutina dvs. de dimineață (5 acțiuni).	Опишіть ваш ранковий розпорядок.
3	Traduceți: Мені потрібен лікар. У мене температура.	Перекладіть на румунську.
4	Dialog la farmacie (5 replici).	Діалог в аптеці (5 реплік).
5	Ce faceți când sunteți răcit/ă?	Що ви робите коли застудились?
6	Cum se numesc părțile feței?	Як називаються частини обличчя?
7	Completați: Mă ____ la 7. Mă ____ pe dinți.	Заповніть: ____ о 7. ____ зуби.
8	Aveți un stil de viață sănătos?	У вас здоровий спосіб життя?
9	Ce sport faceți?	Яким спортом займаєтесь?
10	Descrieți o zi obișnuită (de la 7 la 23).	Опишіть звичайний день (з 7 до 23).

Exerciții: Viața de zi cu zi ~ Вправи: Повсякденне життя
Cuvinte: permis, vamă, factură, farmacie, bancă, ambasadă, ITP, programare

1	Completați: Am nevoie de un ____.	Заповніть: Мені потрібен ____.
2	Unde este cea mai apropiată ____?	Де найближча ____?
3	Traduceți: Я хочу обміняти валюту.	Перекладіть на румунську.
4	Completați: Mașina mea are ____ plin.	Заповніть: У моїй машині повний ____.
5	Cum plătesc ____ de curent?	Як заплатити ____ за електрику?
6	Traduceți: Де посольство України?	Перекладіть на румунську.
7	Trebuie să fac o ____ la primărie.	Мені потрібно зробити ____ в мерію.
8	Ce acte am nevoie pentru ____?	Які документи потрібні для ____?
9	Scriveți 5 lucruri pe care le faceți într-o zi obișnuită.	Напишіть 5 справ, які ви робите у звичайний день.
10	Mașina mea trebuie dusă la ____.	Мою машину потрібно відвезти на ____.

Gramatică de bază ~ Основна граматика

A FI = БУТИ (to be)

eu → **sunt**
 tu → **ești**
 el/ea → **este**
 noi → **suntem**
 voi → **sunteți**
 ei/ele → **sunt**

A AVEA = МАТИ (to have)

eu → **am**
 tu → **ai**
 el/ea → **are**
 noi → **avem**
 voi → **aveți**
 ei/ele → **au**

Negația și întrebările ~ Заперечення та запитання

Afirmativ:
 Eu **sunt** elev.

Negativ:
 Eu **NU sunt** profesor.

Întrebare:
 Ești elev?

Ce?
 Ce ești?

Unde?
 Unde
 locuiești?

Când?
 Când vine
 autobuzul?

Cât?
 Cât costă?

Cum?
 Cum te
 numești?

Cine?
 Cine ești?

De ce?
 De ce pleci?

A merge / A vrea ~ Їти / Хотіти

A MERGE (to go / їти)

eu → **merg** я їду
 tu → **mergi** ти їдеш
 el/ea → **merge** він/вона їде
 noi → **mergem** ми їдемо
 voi → **mergeți** ви їдете
 ei/ele → **merg** вони їдуть

A VREA (to want / хотіти)

eu → **vreau** я хочу
 tu → **vrei** ти хочеш
 el/ea → **vrea** він/вона хоче
 noi → **vrem** ми хочемо
 voi → **vreți** ви хочете
 ei/ele → **vor** вони хочуть

Întrebări cu „a fi” și „a avea”

Verbul A FI — Бути

— Ești elev sau student?	<i>Sunt elev. Sunt în clasa a 6-a.</i>
— Unde ești acum?	<i>Sunt la școală. / Sunt acasă.</i>
— Cine ești tu?	<i>Sunt Maria. Sunt din Ucraina.</i>
— Sunteți obosiți?	<i>Da, suntem puțin obosiți.</i>

Verbul A AVEA — Мати

— Ai frate sau soră?	<i>Am o soră mai mică.</i>
— Aveți câine acasă?	<i>Da, avem un câine mic.</i>
— Ai ghiozdan nou?	<i>Nu, am ghiozdan vechi.</i>
— Aveți teme azi?	<i>Da, avem teme la română și matematică.</i>

Practică: Verbul A FI ~ Практика: Дієслово А FI

Eu ____ student. *sunt*

Tu ____ obosit? *ești*

El ____ profesor. *este*

Noi ____ din Ucraina. *suntem*

Voi ____ fericiți? *sunteți*

Ei ____ acasă. *sunt*

Ea ____ frumoasă. *este*

Eu NU ____ doctor. *sunt*

Unde ____ tu acum? *ești*

Practică: Verbul A AVEA ~ Практика: Дієслово А АВЕА

Eu ____ un câine. *am*

Tu ____ frați? *ai*

El ____ o mașină. *are*

Noi ____ teme. *avem*

Voi ____ bilete? *aveți*

Ei ____ o casă mare. *au*

Ea ____ 30 de ani. *are*

Eu NU ____ bani. *am*

Câți ani ____ tu? *ai*

Verbe Grupa I (-a) ~ Дієслова Група I (-а)

eu lucrez	<i>я працюю</i>
tu lucrezi	<i>ти працюєш</i>
el/ea lucrează	<i>він/вона працює</i>
noi lucrăm	<i>ми працюємо</i>
voi lucrați	<i>ви працюєте</i>
ei/ele lucrează	<i>вони працюють</i>
Alte verbe Grupa I:	Інші дієслова Групи I:
a cumpăra = купувати	<i>a mânca = їсти</i>
a pleca = від'їжджати	<i>a căuta = шукати</i>
a întreba = питати	<i>a arăta = показувати</i>
a asculta = слухати	<i>a cânta = співати</i>

Verbe Grupele II-IV ~ Дієслова Групи II-IV

Grupa II (-ea): a vedea	<i>бачити</i>
eu văd / tu vezi / el vede	<i>я бачу / ти бачиш / він бачить</i>
noi vedem / voi vedeți / ei văd	<i>ми бачимо / ви бачите / вони бачать</i>
Grupa III (-e): a merge	<i>ходити</i>
eu merg / tu mergi / el merge	<i>я йду / ти йдеш / він йде</i>
noi mergem / voi mergeți / ei merg	<i>ми йдемо / ви йдете / вони йдуть</i>
Grupa IV (-i): a dormi	<i>спати</i>
eu dorm / tu dormi / el doarme	<i>я сплю / ти спиш / він спить</i>
noi dormim / voi dormiți / ei dorm	<i>ми спимо / ви спите / вони сплять</i>
a face = робити	<i>a scrie = писати</i>
a veni = приходити	<i>a auzi = чути</i>
a citi = читати	<i>a vorbi = говорити</i>

Formarea pluralului ~ Утворення множини

masă → mese [-ă→-e]

стіл → столи

carte → cărți [-e→-i]

книга → книги

om → oameni [neregulat]

людина → люди

băiat → băieți [-t→-ți]

хлопець → хлопці

copil → copii [-l→-i]

дитина → діти

casă → case [-ă→-e]

будинок → будинки

frate → frați [-e→-i]

брат → брати

scaun → scaune [+e]

стілець → стільці

floare → flori [-e→-i]

квітка → квітки

câine → câini [-e→-i]

собака → собаки

Regulă: fem. -ă→-e/-i

Правило: жін. -ă→-e/-i

masc./neutru: +e/+i/+uri

чол./сер.: +e/+i/+uri

Articolele ~ Артиклі

un băiat (nehotărât)	<i>один хлопець (неозначений)</i>
o fată (nehotărât)	<i>одна дівчина (неозначений)</i>
băiatul [-ul] (hotărât)	<i>хлопець (означений)</i>
fata [-a] (hotărât)	<i>дівчина (означена)</i>
niște băieți (nehotărât pl.)	<i>деякі хлопці</i>
băieții [-ii] (hotărât pl.)	<i>хлопці (означені)</i>
fetele [-le] (hotărât pl.)	<i>дівчата (означені)</i>
un om → omul	<i>людина → (та) людина</i>
o casă → casa	<i>будинок → (той) будинок</i>
Notă: articolul hotărât	<i>Примітка: означений артикль</i>
se adaugă la sfârșit!	<i>додається в кінці слова!</i>
Ex: masă→masa, carte→cartea	<i>Пр: стіл→столул, книга→картя</i>

Acordul adjectivelor ~ Узгодження прикметників

băiat bun → băieți buni	гарний хлопець → гарні хлопці
fată bună → fete bune	гарна дівчина → гарні дівчата
om mare → oameni mari	велика людина → великі люди
carte nouă → cărți noi	нова книга → нові книги
câine mic → câini mici	маленький пес → маленькі пси
casă frumoasă → case frumoase	гарний будинок → гарні будинки
Masculin: -Ø/-i	Чоловічий: -Ø/-i
Feminin: -ă/-e	Жіночий: -ă/-e
Negația: NU + verb	Заперечення: NU + дієслово
Eu NU mănânc carne.	Я НЕ їм м'ясо.
Nimeni / Nimic / Niciodată	Ніхто / Нічого / Ніколи
Nicăieri / Niciun / Nicio	Ніде / Жодний / Жодна

Exerciții: Gramatica ~ Вправи: Граматика

1	Conjugăți: a fi, a avea, a lucra.	Відміняйте: бути, мати, працювати.
2	Puneți la plural: om, casă, carte, frate.	Множина: людина, будинок, книга, брат.
3	Adăugați articolul: băiat, fată, carte.	Додайте артикль: хлопець, дівчина, книга.
4	Negativ: Eu sunt profesor. Am un câine.	Заперечення: Я вчитель. У мене є собака.
5	Imperativ: a veni (tu/voi), a citi (tu/voi).	Наказовий: прийти (ти/ви), читати (ти/ви).
6	Acordul: băiat (bun), fată (frumos).	Узгодження: хлопець (гарний), дівчина (гарна).
7	Completați verbul: Eu ____ (a merge) la școală.	Заповніть: Я ____ (йти) до школи.
8	Traduceți: Ми працюємо. Вони їдять. Ви спите.	Перекладіть на румунську.
9	Scriveți 5 propoziții cu verbe diferite.	Напишіть 5 речень з різними дієсловами.
10	Care e diferența: un/o vs. -ul/-a?	Яка різниця: un/o vs. -ul/-a?

Fraze esențiale ~ Основні фрази

Bună ziua!	<i>Добрий день!</i>
Mă numesc...	<i>Мене звати...</i>
Sunt din Ucraina.	<i>Я з України.</i>
Nu înțeleg.	<i>Не розумію.</i>
Vorbiți mai rar, vă rog.	<i>Говоріть повільніше.</i>
Puteți repeta?	<i>Можете повторити?</i>
Mulțumesc!	<i>Дякую!</i>
Cât costă?	<i>Скільки коштує?</i>
Unde este...?	<i>Де знаходиться...?</i>
Am nevoie de ajutor.	<i>Мені потрібна допомога.</i>
Chemați ambulanța!	<i>Викличте швидку!</i>
La revedere!	<i>До побачення!</i>

Test de recapitulare ~ Підсумковий тест

Cum se spune 'Добрий день'?

Bună ziua!

Conjugați 'a fi' - eu, tu, el:

sunt, ești, este

Cum spuneți 'Скільки коштує'?

Cât costă?

Pluralul: carte, masă, om:

cărți, mese, oameni

Traduceți: Мені 30 років.

Am 30 de ani.

Ce înseamnă 'lângă'?

біля / поруч

Imperativ: a veni (tu):

Vino!

Cum spuneți 'Де аптека'?

Unde este farmacia?

Negativ: Eu sunt profesor →

Eu NU sunt profesor.

Bravo! Felicitări! Вітаємо!

Ați terminat cursul de limbă română, Nivel A1!

☒ Știu alfabetul românesc

☒ Știu numerele 0-100

☒ Mă pot prezenta

☒ Știu verbele comune

☒ Știu membrii familiei

☒ Știu camerele casei

☒ Știu locurile din oraș

☒ Pot cumpăra la magazin

☒ Știu instituțiile importante

☒ Știu mijloacele de transport

☒ Știu viața de zi cu zi + gramatica

Continuă să înveți! ~ Продовжуй вчитися!

<https://set.edu.eu>

Acest manual a fost editat de către Structural Eurotraining.

